

KURTULUŞ SAVAŞI HAZIRLIK DÖNEMİ I

Pars

AKADEMİ

SERKAN CENGİZ

1

Pars

AKADEMİ

1918 - 1922 ARASI HÜKÜMETLER

Mondros Ateşkes
Antlaşması imzalandı

1918 Sadrazam
Ahmet İzzet Paşa

1918 - 1919 Sadrazam
Ahmet Tefik Paşa

1919 Sadrazam
Damat Ferit

Mustafa Kemal,
Samsun'a çıkar-
ken Damat Ferit
Hükümeti vardı

Sivas Kongresi
sonrası Damat
Ferit istifa etti

1920 Ali Rıza
Paşa

3 Mart 1920
A.Rıza Hükümeti
istifa etti.

1920 Salih
Hulusi Paşa

8 Mart/ 2 Nisan 1920
Salih Paşa Hükümeti
kuruldu

1920 Sadrazam
Damat Ferit

Sevr Antlaşmasını
imzalayan hükümet

1920 - 1922 Sadrazam
Ahmet Tefik Paşa

Osmanlı'da en son
kurulan hükümet

2

KURTULUŞ SAVAŞI HAZIRLIK DÖNEMİ

Karadeniz'de Rum Çetelerinin **Merzifon** ve **Vezirköprü** dolaylarında **Türlere** saldırması sonucunda **çikan çatışmalar neticesinde, Damat Ferit Hükümetinin** itilaf devletlerinin Monros'un **7. ve 24. Maddesinin** uygulanmasından çekindiği için bölgeye İtilaf Devletlerinin baskıları sonrasında **9. Ordu Müfettişi** görevi ile **Mustafa Kemal** gönderildi

Mustafa Kemal, Samsun'a gönderilirken;
Damat Ferit Hükümeti vardı

Mustafa Kemal, Samsun'a gönderiliş belgesini imzalayan;
Harbiye Nâzırı ise **Şakir Paşa**
30 Nisan 1919

9. Ordu Müfettişi Görev Alanı

Sivas	Canik	Trabzon
Erzurum	Samsun	Erzincan
Van	Kayseri	Maraş

Erzurum'daki;
15. Kolordu Komutanlığı

Sivas'taki;
3. Kolordu Komutanlığı

9. Ordu Müfettişliğinin emrine verildi

Mustafa Kemal'in ismini öneren kişi;
Dâhiliye Nâzırı Vekili
Mehmet Ali Bey

Samsun'a Gönderilmesinde Etkili Olan Faktörler

- İttihatçı olmaması
- **Hazreti Şehriyari** unvanını taşıması
- İstanbul dönüşü **Padişah** ile diyaloğunun iyi olması
- **Damat Ferit'in Mustafa Kemal'i** İstanbul'dan uzaklaştırmak istemesi

Mustafa Kemal'in Samsun'daki Görevi

- Bölgede **Asayiş ve Huzuru** sağlamak
- Ordunun **terhis edilmesini** sağlamak
- Halkın elindeki **silah ve cephaneyi toplamak**
- Hükümet karşıtı örgütlenmeleri **engellemek**

Bandırma Vapuru Kaptan İsmail Hakkı

Mustafa Kemal'i 16 Mayıs 1919'da İstanbul'dan Samsun'a yola çıktı.

Mustafa Kemal Samsun'da 19 Mayıs 1919

Mustafa Kemal, Samsun'a geldiğinde olan biteni rapor halinde İstanbul'a bildirmiştir.

Samsun Raporu
22 Mayıs 1919

- ➔ Samsun ve çevresindeki olayların nedeni **Türkler değil Rumlardır.**
- ➔ Türklerin yabancı kontrolüne **tahammülü yoktur.**
- ➔ Yunanlıların İzmir'de **hakları yoktur.**
- ➔ Millet, **bağımsızlık düşüncesiyle birleşmiştir.**

Milli mücadelede atılan **ilk önemli adım**

Mustafa Kemal, Samsun raporuyla **İngiliz ve İstanbul hükümeti** ile ters düştü

Havza Genelgesi
28 - 29 Mayıs 1919

Amaç: Milleti içinde bulunduğu durumdan haberdar edip **Milli bilincin uyanmasını sağlayarak** milli birlik oluşturmaktır.

Maddeler:

- ➔ İşgaller protesto mitingleri ile **kınansın**
- ➔ İstanbul hükümeti ve itilaf Devletlerine **işgali kınayan** protesto telgrafları **çekilsin**
- ➔ Anadolu'nun her yerinde **cemiyetler** kulsun
- ➔ Ordu **terhis edilmesin**, silah ve cephaneye **teslim edilmesin**

Mondros'a tepkidir.

Milli mücadelenin **silahlı** olacağının göstergesidir.

5

Sonuçlar:

- ➔ Ülkede 100'e yakın **miting ve protesto** düzenlendi.
- ➔ **Mustafa Kemal** Havza Mitingini yaptı.
- ➔ **Ulusal bilince** katkı sağladı
- ➔ **9. Ordu Müfettişliği, 3. Ordu Müfettişliği** olarak değiştirildi.
- ➔ İstanbul'daki tutuklular **Malta'ya sürüldü**

Mustafa Kemal, Havza'dan Amasya'ya giderken **"Dağ başını duman almış..."** marşını söylemiştir.

- ➔ Marş, **Ali Ulvi Elöve** tarafından yazılmıştır.
- ➔ **1938'de Gençlik ve Spor Bayramı Marşı** olarak kabul edilmiştir.

 Pars **AKADEMİ**

Mustafa Kemal, ilk kez resmi görevinin dışına çıktı

Harbiye Bakanlığı, **Mustafa Kemal'i** geri çağırıldı

6

Amasya Tamimi (Genelgesi) 22 Haziran 1919

Mustafa Kemal, Havza'dan, Amasya'ya geldi. Amacı, teşkilatları birleştirmek, bağımsızlığı gerçekleştirmek ve milli birliğin kurulmasını sağlamaktır. Bunun için Amasya Genelgesi'ni hazırladı.

Mustafa Kemal, Milli mücadeleyi bireysellikten çıkarmayı amaçladı

Katılanlar:
Mustafa Kemal, Rauf Orbay
3. Kol. Kom (Sivas) **Refet Bele**
20. Kol. Kom (Ankara) **A. Fuat Cebesoy**
Samsun Mutasarrıfı **Hamit Bey**
3. Ord. Kur. Başk. **Kazım Dirik**

Hazırlandığı yer;
Saraydüzü Kışla Binasında
Karanlık Oda adı verilen yerde hazırlandı.

Katılmayıp Onaylayanlar
Kazım Karabekir → Erzurum
Mersinli Cemal Paşa → Konya
Cafer Tayyar → Trakya

Kaleme alan kişi;
Cevat Abbas Gürer
Mustafa Kemal,
Geldikleri gibi giderler,
sözünü Yâveri Cevat Abbas'a söylemişti.

 Pars **AKADEMİ**

7

Mustafa Kemal'i destekleyen Amasya Müftüsü
Müftü Hacı Tefvik Efendi

20. Kol Kom.
Ali Fuat Cebesoy,
Amasya Genelgesi için
KUTSAL İTTİFAK
ifadesini kullandı

 Pars **AKADEMİ**

8

MADDELER

Vatanın bütünlüğü ve Milletin bağımsızlığı tehlikededir.

- Kurtuluş Savaşının **gerekçesidir.**
- **Bölgesel Cemiyetlerin ve Kuva-i Milliye'nin** birleştirileceği sinyali vermiştir.

İstanbul hükümeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine **getirememektedir.**

- Kurtuluş Savaşının **gerekçesidir.**
- İstanbul Hükümeti **açıkça eleştirilmiştir.**

Milletin **istiklalini** yine **milletin azmi ve kararlılığı** kurtaracaktır.

- Kurtuluş Savaşının **amaç ve yöntemidir**
- **İLK DEFA " Ulusal Egemenlikten"** bahsedilmiştir. **Cumhuriyet'in** ilk işaretidir.
- Türk İnkılâbının **"Evrenselliği"** ortaya konmuştur.

Her türlü etki ve denetimden uzak **Milli bir kurul** oluşturulmalıdır.

→ **Temsil Heyeti'nin** kurulacağıının sinyali verilmiştir.

Anadolu'nun en güvenli yeri olan **Sivas'ta** Milli (Ulusal) bir kongre toplanacaktır.

→ **Milli birlik ve beraberlik** amaçlandı

Her ilden milletin güvenini kazanmış üç delege seçilerek **acele ve gizli olarak** bu kurula gönderilmelidir.

→ Milli mücadele halka mâl edilmek amaçlandı

→ **Milli birlik ve beraberlik** amaçlandı

Katılacak temsilciler, **Müdafa-i Hukuk ve Reddi ilhak cemiyetleri** ve **belediyeler** aracılığı ile seçilecektir.

→ Kongrede **bağımsızlığa uygun** kararlar alınması amaçlandı.

 Pars **AKADEMİ**

9

Genelge sır gibi tutulmalı, delegeler gerekli görülen yerlerde değişik adlarla yolculuk yapmalıdır.

→ Kongrenin **güvenliği** amaçlandı

Askeri ve milli örgütler hiçbir şekilde dağıtılmayacak

→ **Mondros'a** karşı çıkıldı.

→ **Askeri Mücadeleye** işaret edildi

Doğu illeri adına 10 Temmuz'da Erzurum'da bir kongre toplanacaktır.

→ **Kâzım Karabekir'in** ısrarı ile Doğu'da **Ermenilere karşı** toplanacaktır.

Amasya Genelgesi,

- Bir ihtilal beyannamesidir.

- Milli mücadelenin **PROGRAMI** belirlendi

(Program ise, **MİSAK-I MİLLİ'** dir.) **MEB**

İstanbul Hükümeti Mustafa Kemal'i **görevden aldı.**

Hakkında **tutuklama kararı** çıkarıldı

Mustafa Kemal, çok sevdiği askerlik görevinden istifa etti.

SİNE-İ MİLLETE DÖNÜŞ (1919)

Mustafa Kemal' Erzurum Kongresi öncesi askerlik mesleğinden istifa etmesine verilen isimdir.

Mustafa Kemal, Eskişehir - Kütahya Muharebeleri sonrası 5 Ağustos 1921'de **BAŞKOMUTANLIK YASASI** askerlik görevine geri dönecektir.

Kâzım Karabekir, Mustafa Kemal'i tutuklama emri almasına rağmen; **"Paşam, ben ve kolordum emrindeyim!"** diyerek milli mücadelede yer almıştır.

Mustafa Kemal, 21 Haziran 1919'da "Artık, İstanbul Anadolu'ya hâkim değil tâbi olmak zorundadır" ifadesini kullandı.

 Pars **AKADEMİ**

10

Erzurum Kongresi 23 Temmuz / 7 Ağustos 1919

Toplanış bakımından **Bölgesel**
Kararlar bakımından **Ulusal**

İdadi Mektebinde (Sanasaryan Mektebi)
toplanılmıştır.

Toplanış Amacı: Ermenilerin bölgedeki
zararlı faaliyetleri ve işgaller karşısında
bölgenin savunulması

Kongrenin yapılmasına katkısı olan cemiyetler - kurumlar

- ➔ Şark Vilayetleri Müdafai-i Hukuk Cemiyeti
- ➔ Trabzon Muhafaza-i Hukuk Cemiyeti
- ➔ Kars İslam Şurası
- ➔ 15. Kol. Ord. Kom (Kazım Karabekir)

Mustafa Kemal'in toplantıya katılma şekli:
Şark Vilayetleri Genel Sekreteri **Cevat Dur-**
sunoğlu' nun istifa etmesiyle yerini **Mustafa**
Kemal' e bırakacaktır.

Rauf Orbay, Emekli Binbaşı Kâzım' in yeri-
ne katılacaktır.

Delege Gönderen İller

Van Bitlis Sivas
Erzurum Erzincan Trabzon

54 Delege katıldı. (**Delege Sayısı tartışmalıdır**)

Elazığ, Mardin ve Diyarbakır delegeleri
- **Valilik baskısı nedeniyle** - katılmadı

11

Hoca Raif Efendi, kongreye geçeci başkan
seçildi. *Açılış konuşmasını yaptı*

Trabzon Delegeleri, Mustafa Kemal'i başkan
seçtirmek istemedi.

Mustafa Kemal, 45 kişiden, 38 oy alarak baş-
kan seçildi.

MADDELER

Milli Sınırlar içinde vatan bir bütündür bölü-
nemez

- ➔ **İlk Defa Milli Sınırlardan** bahsedildi
- ➔ **Bağımsızlık Vurgusu** yapılmıştır.

Her türlü Yabancı işgal ve müdahaleye
karşı **İstanbul Hükümeti'nin** sessiz kalma-
sı halinde **Millîet topyekün** karşı koyacaktır.

- ➔ **İlk Defa Savaş kararı** alınmıştır.
- ➔ **Bağımsızlık Vurgusu** yapılmıştır.

İstanbul Hükümeti vatanın bütünlüğünü ko-
ruyamazsa, Anadolu'da **geçici bir hükümet**
kurulacaktır. Bu hükümeti **Milli Kongre** se-
çecektir. Kongre toplanamamışsa bu seçimi
temsil heyeti yapacaktır.

- ➔ **İlk Defa geçici bir hükümetten** bahsedildi
- ➔ **Ulusal Egemenlik** vurgusu yapıldı

Kuva-i Milliye'yi amil (etken), İrade-i Milli-
ye'yi hâkim kılmak esastır.

- ➔ **Ulusal Egemenliğe** dayalı yönetim vurgu-
su yapıldı

Hıristiyan azınlıklara milli bütünlüğü ve ege-
menliği zedeleyici **sosyal ve siyasi ayrıcalık-**
lar verilemez

- ➔ **İlk Defa** kapitülasyonlara karşı çıkıldı
- ➔ **Bağımsızlık Vurgusu** yapılmıştır.

12

Manda ve Himaye **kabul edilemez**

- İlk Defa Manda ve Himaye'ye karşı çıkıldı
- **Bağımsızlık Vurgusu** yapılmıştır.

Ulusal güçler, **padişahlık ve halifelik makamını da kurtaracaktır.**

- **Ulusal Egemenliğe** aykırı maddedir. Bu kararın alınmasının nedeni kongrede padişah yanlılarının bulunması idi.

Mebuslar Meclisinin derhal toplanmasını ve hükümet işlerinin **meclisin denetimi altında** yürütülmesi sağlanmalıdır.

- **Ulusal Egemenlik** vurgusu yapıldı
- İstanbul Hükümeti** kontrol altına alınmak istendi.

Sömürge amacı taşımayan devletlerden **dış yardım alınabilir.**

- **Bağımsızlığın zedelenmemesi** amaçlandı

Kongrenin Önemi ve Sonuçları

- **İLK DEFA** Milli Sınırlardan bahsedildi
- **İLK DEFA** Savaş Kararı alındı
- **İLK DEFA** geçici hükümetten bahsedildi.
- **İLK DEFA** kapitülasyonlara karşı çıkıldı
- **İLK DEFA** Manda ve Himaye'ye karşı çıkıldı.
- **İLK DEFA** Mustafa Kemal Sivil Önder olarak **-ilk çalışmasını-** yaptı.
- **İLK DEFA** Temsil Heyeti kuruldu. (Başkanı **Mustafa Kemal** 9 Kişi)
- **İLK DEFA** Devlet ve Hükümet kurma fikrinden bahsedildi.

Balıkesir Kongresi 26 - 30 Temmuz 1919

Toplanış bakımından **Bölgesel**
Kararlar bakımından **Bölgesel**

İzmir'in işgali sonrasında **İstanbul Hükümetinin tepkisiz kalması** sonucu yapıldı.

Kongrenin düzenlenmesinde **Hacı Muhittin Çarıklı** etkilidir.

- Batı'daki güçlerin birleştirilmesi ve Yunanlılara karşı **Batı Cephesi** kurulması kararlaştırıldı.
- Silahlı direniş için **Seferberlik** ilan etmiştir.
- **Batıdaki Cemiyetler** birleştirildi.

Amasya Genelgesi benimsendi. Ancak **Padişaha bağlılık ifade edildi.**

Ulusal Egemenliğe aykırı karar alındı.

Sivas Kongresine **Delege** göndermekten çekindiler

Balıkesir ve Alaşehir Kongrelerinin yapılmasında **İzmir Redd-i İlhak Cemiyeti** etkilidir.

Mondros'tan sonra kongre düzenleyen ilk cemiyet **Kars İslam Şurası**

Alaşehir Kongresi 16 - 25 Ağustos 1919

Toplanış bakımından **Bölgesel**
Kararlar bakımından **Bölgesel**

İzmir'in işgali sonrasında **İstanbul Hükümetinin tepkisiz kalması** sonucu yapıldı.

Kongrenin düzenlenmesinde **Hacı Muhittin Çarıklı** etkilidir.

Gerekirse **İtilaf Devletlerinden yardım istenebilecek**

Ulusal Bağımsızlığa
aykırı karar alındı.

Padişaha bağlılık ifade edildi.

Ulusal Egemenliğe
aykırı karar alındı.

Wilson İlkelerine göre Batı'da **Türklerin Hakları** korunmaya çalışılmıştır.

Balıkesir ve Alaşehir Kongrelerinde **Mustafa Kemal** yer almadı
Batı Cephesinin oluşmasına katkı sağladılar.

Nazilli Kongresi 6 Ağustos 1919

Toplanış bakımından **Bölgesel**
Kararlar bakımından **Bölgesel**

Batı Anadolu Kongresi'dir.
Celal (Bayar) Bey, Galip Hoca takma ismiyle yapmıştır.

Kuva-i Milliye hareketini düzenleme amacı vardır.

Demirci Mehmet Efe'nin keyfi davranışlarının engellenmesi kararı alınmıştır.

Sivas Kongresi 4 - 11 Eylül 1919

Toplanış bakımından **Ulusal**
Kararlar bakımından **Ulusal**

Toplanma kararı **Amasya Genelgesinde** alındı

Mustafa Kemal'in toplantıya katılma şekli:

Erzurum'da Temsil Heyeti başkanı idi
Sivas Kongresi'ne Temsil Heyeti Başkanı sıfatı ile katıldı.

Mustafa Kemal, Sivas Kongresi'nde
kongre başkanı seçilmiştir.

Kongre Öncesi Gelişmeler

Mustafa Kemal'in Kongre Başkanı seçilip seçilmeme konusu

Mustafa Kemal 3 red oyuna karşı **35 kabul oyu** ile kongre başkanı seçildi.

→ **Bekir Sami Bey** ve **Rauf Bey** Başkan yardımcılığı görevini üstlendi

Mustafa Kemal, Ali Galip Olayı sonrası

- İstanbul ile tüm haberleşme kesilecek
- İstanbul Hükümetinin atadığı **Vali ve komutanlar** geri gönderilecek
- Her türlü **haberleşme ve danışma merkezi Sivas** olacak

Ali Galip ve Muhittin Paşa tutuklandı

→ **Manda ve Himaye** fikri tartışıldı

 Ulusal Bağımsızlığa aykırı olduğu için **Kesinlikle** reddedildi.

Elazığ Valisi
Ali Galip

Ankara Valisi
Muhittin Paşa

Damat Ferit Hükümeti'nin Sivas Kongresi'ni engellemek için görevlendirdiği yetkililer (**Ali Galip Olayı**)

→ Kongreye katılanların herhangi bir **siyasi partiye üye olmaması için yemin ettirildi.**

Pars

AKADEMİ

17

Binbaşı Edward Noel

Sivas Kongresi'ni engelleme çalışmaları yapmak için Anadolu'ya gönderilen;

İngiliz İstihbaratçı

→ **İngiltere, Vali Reşit Paşa'ya** Sivas'ı işgal etme tehdidinde bulundu

→ **Fransa da** aynı tehditte bulundu

→ **ABD'ye** ülkenin durumunu anlatan mektup yazılması kararı alındı

Pars

AKADEMİ

18

MADDELER

Erzurum Kongresi kararları yeniden kabul edildi.

Bütün cemiyetler **Anadolu ve Rumeli Müdafai Hukuk Cemiyeti** adı altında birleştirildi.

→ **Milli mücadelenin tek elden** yürütülmesi amaçlandı

→ **CHF'nin** ilk kurultayı kabul edilir

Temsil Heyeti, " **Doğu illerinin tamamını temsil eder**" ifadesi, "**Tüm yurdu temsil eder**" şeklinde değiştirildi.

→ Üye sayısı 9'dan 15'e çıkarıldı. Daha sonra **Refet Bey'in** katılımıyla **üye sayısı 16'ya** çıktı.

→ Temsil Heyetinin görev süresi, **TBMM'nin açılmasıyla sona erdi.**

Vatanın herhangi bir parçası **terk ve ihmal edildiği** takdirde **bir geçici hükümet kurularak** idare millet adına yapılacaktır.

→ **Ulusal Egemenlik** vurgusu yapıldı.

Mebusan Meclisi **derhal** toplanmalı ve hükümet üzerinde **Meclis denetimi** sağlanmalıdır.

→ **Ulusal Egemenlik** vurgusu yapıldı.

Manda ve Himaye **KESİNLİKLE** reddedildi.

→ **Ulusal Bağımsızlık** vurgusu yapıldı.

f Pars AKADEMİ

Kongrenin Önemi ve Sonuçları

- **Milli Mücadele tek çatıda** toplandı.
 - **"YA İSTİKLAL YA ÖLÜM"** Parolası verildi.
 - **Mustafa Kemal**, tartışmasız milli mücadelenin tek lideri haline geldi.
 - **Mustafa Kemal, Erzurum - Sivas - Afyon - Pozantı** Kongrelerine katıldı
 - **Ulusal irade ve Ulusal Bağımsızlık** güçlendi.
 - **Temsil Heyeti, Ali Fuat Paşa'yı** Batı'daki **Kuva-i Milliye Komutanlığına** atadı.
- **Temsil Heyeti** hükümet gibi davranmış, **YÜRÜTME** gücünü kullandı

19

→ **İrade-i Milliye Gazetesi** çıkarıldı.

13 Eylül 1919'da propaganda halkı bilinçlendirme amaçlı çıkarıldı.

- **İlk baş yazısını İsmail Hamdi Danişmend yazdı**

- **Temsil Heyeti Ankara'ya** geldiğinde ismini **Hâkimiyet-i Milliye** olarak değiştirdi.

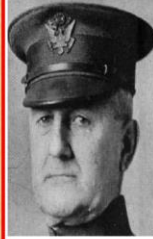
→ **Ali Gâlip Olayı** sonrası İstanbul ile haberleşmenin kesilmesinin ardından **Vahdettin**, Damat Ferit Paşa'nın istifa etmesini istedi. **2 Ekim 1919 Damat Ferit Hükümeti istifa etti.**

Temsil Heyetinin ilk siyasi başarısı

f Pars AKADEMİ

ABD, Mustafa Kemal ile Anadolu'da görüşmek üzere **General Harbord'** u göndermiştir. **Mustafa Kemal'in Anadolu'da görüştüğü İLK YABANCI TEMSİLCİ**

Fransa, Mustafa Kemal ile Anadolu'da görüşmek üzere **George Picot'** u göndermiştir.

Mustafa Kemal'in Sivas'ta Amerikan gazeteci **Louis Edgar Browne** ile görüştü. **Browne, King Crane Komisyonu** adına görüştü.

20

→ 14 Eylül 1919'da " Devlet işleri padişah hazretleri adına ve yürürlükteki yasalara göre yürütülecektir." denildi.

Öncelik **Ulusal Bağımsızlık**
Daha sonra **Ulusal Egemenlik**
amaçlandı.

Ali Fuat Cebesoy

-**Mustafa Kemal** ile Harp Okulundan sınıf arkadaşıdır.

- 1911 Trablusgarp Savaşında görev aldı.

- I. Dünya Savaşında **Kanal Harikatında görev aldı.**

- TBMM Hükümeti tarafından **Moskova Büyük Elçiliğine** atandı.

- TCHF Kurucuları arasındadır

- **Milli Mücadele Hatıraları**
Moskova Hatıraları
Sınıf Arkadaşım Atatürk
adlı eserleri vardır.

Damat Ferit'in istifası sonrası **Ali Rıza Paşa Hükümeti** kuruldu.

Ali Rıza Paşa, **daha ılımlı** bir politika izledi.

Ali Rıza Paşa

Bahriye Nâzırı **Salih Paşa'** yı **Mustafa Kemal** ile görüş-türmek üzere **Amasya'ya gönderdi.**

Salih Paşa

Salih Paşa, Mustafa Kemal ile **Amasya'da** görüşen kişi

f Pars AKADEMİ

21

Amasya Protokolü (Görüşmeleri) 20 - 22 Ekim 1919

Mustafa Kemal
Temsil Heyeti

Ali Rıza Paşa
İstanbul Hükümeti

Temsil Heyetinin içinde;

Mustafa Kemal

Rauf Orbay

Bekir Sami

İstanbul Hükümeti

Ali Rıza Paşa

Salih Paşa

f Pars AKADEMİ

İstanbul Hükümetini temsilen **Bahriye Nâzırı Salih Paşa** görüşmelere katıldı

22

Alınan Kararlar

- Türk vilayetlerinin **terk olunmaması**
- **Manda ve Himayenin** kabul edilmemesi
- **Vatanın Bütünlüğü ve Milletın İstiklali'** nin sağlanması
- Azınlıklara **siyasi hâkimiyet ve sosyal dengemizi** bozacak **ayrıcalıklar verilmemesi**
- **Anadolu ve Rumeli Müdafai Hukuk Cemiyetinin** İstanbul Hükümetince **tanınması**
- **İstanbul Hükümeti** ve **İtilaf Devletleri** arasında yapılacak barış görüşmelerine **Temsil Heyetince** uygun görülen kişilerin katılması
- **Mebusan Meclisi toplanacak** ve millet vekilleri seçimleri serbestçe yapılacak

Mebusan Meclisinin **güvenlik açısından İstanbul'** da toplanmasının **uygun olmadığı** belirtildi.

 Mustafa Kemal, Ankara ve Eskişehir'i önerdi.

Salih Paşa, kararları kabul ettiğini, **İstanbul Hükümetince** kabul edilmesi için elinden geleni yapacağını **aksi halde** görevinden istifa edip **Anadolu'ya geleceğini** söylemiştir.

 Pars **AKADEMİ**

23

→ **İstanbul Hükümeti**, **Temsil Heyetini** resmen ve hukuken tanımıştır.

Temsil Heyetinin ikinci siyasi başarısıdır.

→ **İstanbul Hükümeti**, alınan kararlardan **Mebusan Meclisinin açılması** kararını kabul etti. (**Ancak İstanbul'da açılması**)

İstanbul Hükümetinin dayanak noktası Kanuni Esasiye göre meclisin **başkentte toplanması gereği**

 Pars **AKADEMİ**

24

 Mustafa Kemal, yapılan seçimlerde **Erzurum Milletvekili** seçildi.

Salih Paşa, protokol kararlarını kabul etmezse istifa edeceğini **istifa etmedi...**

Seyh Recep Olayı

Amasya Görüşmeleri sırasında meydana gelen bir olaydır. **Şeyh Recep**, Sivas'taki bir telgraf merkezini basmıştır. **Mustafa Kemal** ve **Salih Paşa**'ya **Padişaha bağlılık telgrafı çekmiştir**. Temsil heyetinin otoritesini kısa bir süre zedelemiştir. **Mustafa Kemal** Sivas'a çektiği telgrafta **Şeyh Recep'in tutuklanmasını istedi**.

Komutanlar Toplantısı (16 - 28 Kasım 1919)

Sivas'ta düzenlendi. Meclisin tehlikeli de olsa **İstanbul'da toplanması** fikrinde görüş birliği sağlandı. Temsil Heyeti'nin Ankara'ya gelmesi kararlaştırıldı.

Temsil Heyetini Ankara'ya Gelişi 27 Aralık 1919

Sebepler:

- Ankara'nın merkezi konum olması
- İşgal edilmemiş olması
- Halkın **Milli mücadele yanlısı** olması
- Haberleşme ve demiryolları bakımından elverişli olması
- Batı Cephesine yakın olması
- İstanbul'daki Meclisi Mebusan çalışmalarını daha yakından takip etme isteği

Mustafa Kemal, Ankara'ya geldiğinde Ankara Ziraat Okulunda (**Bugünkü Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü**) konaklamıştır.

Sonuçlar

Ankara, **milli mücadelenin** merkezi oldu.

irade-i Milliye, Hâkimiyet-i Milliye adını aldı.

10 Ocak 1920'den itibaren yarı resmi gazete olarak yayımlanmaya başladı.

1934'te **ULUS GAZETESİ** adını aldı.

f Pars AKADEMİ

25

Mustafa Kemal'in İstanbul'a Gidecek Mebuslardan İstekleri

17 Kasım 1919'da yapılan seçimleri Müdafa-i Hukuk Cemiyeti adayları kazandı.

Mustafa Kemal, seçilen mebusları Ankara'da toplamış ve onlardan bazı isteklerde bulunmuştu.

Mebusan Meclisinde;

- Kendisinin başkan seçilmesi
- Müdafa-i Hukuk Grubunun kurulması
- Misak-ı Milli Kararları'nın kabul edilmesi
- Sivas Kongresine uygun olarak Bağımsızlık yönünde çalışmalarını istedi.

Mebuslar, Ankara'ya gittiğinde bir çoğu padişahın güdümüne girerek;

Mustafa Kemal'i başkan seçmedi **Müdafa-i Hukuk Grubu** kurulmadı

Başkanı **Rauf Orbay** olan **6 / 7 Şubat 1920'de Felah-ı Vatan Grubu** kuruldu

- **Rauf Orbay**, Sivas Milletvekili
- Bekir Sami**, Amasya Milletvekili
- Refet Bey**, İzmir Milletvekili
- Mustafa Kemal**, Erzurum Milletvekili **SEÇİLDİ**

- **Ali Fuat Cebesoy**, **Fethi Okyar**, **Kâzım Karabekir** Mebusan Meclisinde yoktur.

28 Ocak 1920'de Mebusan Meclisi, **Misak-ı Milli Kararlarını** kabul etmiştir.

f Pars AKADEMİ

26

Son Osmanlı Mebusan Meclisinin Açılması 12 Ocak 1920

21 Aralık 1918'de **Vahdettin**, Mebusan Meclisini kapatmıştı.

Mustafa Kemal'i güvenlik sorunları nedeniyle İstanbul'a gitmedi.

Mebuslar, Mustafa Kemal'i başkan seçmedi

Mebusan Meclisi Başkanları

22 Ocak 1920 Hacı İlyas Efendi

26 Ocak 1920 Celalettin Arif Bey *geçici başkan*

28 Ocak 1920 **Misak-ı Milli'nin Kabulü**

31 Ocak 1920 Reşat Hikmet

4 Mart 1920 Celalettin Arif Bey

**Erzurum Kongresi Sivas Kongresi
Amasya Görüşmeleri**

→ Mebusan Meclisinin açılması gündeme geldi

28 Ocak 1920'de Mebusan Meclisi, **MİSAK-I MİLLİ KARARLARINI** kabul etti.

İtilaf Devletleri,

Amasya Görüşmelerine, Mebusan Meclisi seçimlerine, Son Osmanlı Mebusan Meclisinin açılmasına **MÜDEHALE ETMEDİLER**

→ Osmanlı ile barış antlaşması daha imzalanmamıştı imzalayacakları barış antlaşmasını Mebusan Meclisinin onayından geçirmeyi amaçladılar.

→ Son Osmanlı Mebusan Meclisinde, Misak-ı Milli Kararlarının kabul edilmesinin ardından... **İtilaf Devletleri,**

**İSTANBUL'U RESMEN İŞGAL ETTİ.
16 MART 1920**

**Fiilen, Mondros sonrası,
13 Kasım 1920 işgal edildi**

Pars

AKADEMİ

27

MİSAK-I MİLLİ (MİLLİ ANT/ YEMİN) KARARLARI 28 OCAK 1920

28 Ocak 1920'de Mebusan Meclisinde kabul edildi.

17 Şubat 1920'de Dünya Kamuoyuna duyuruldu

KARARLAR

30 EKİM 1918 Mondros Mütarekesi imzalandığında Türk ve Müslüman Çoğunluğun yaşadığı topraklar **ayrılmaz bir bütündür parçalanamaz**

→ Erzurum ve Sivas Kongrelerinde belirlenen **Milli Sınırlar** belirlendi

Arap topraklarının geleceği bölge halkının serbestçe vereceği karara göre belirlenmeli

Elviye-i Selase (Kars, Ardahan, Batum) için halk oylaması yapılmalıdır.

Batı Trakya topraklarının geleceği için halk oylaması yapılmalıdır.

Mustafa Kemal, bu bölgelerde halkın çoğunluğunun Türk olmasına güvenildi

Marmara Denizi ve Boğazların güvenliği sağlanırsa dünya ticaretine açılması düşünülebilir

Mali ve ekonomik gelişmemizi kısıtlayan siyasi, adli ve mâli ayrıcalıklar **kabul edilemez**

Osmanlı Devleti, borçlarından Türkiye'nin üzerine düşen payı **ödemeye hazırız.**

Pars

AKADEMİ

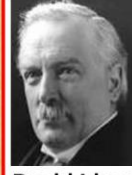
28

Misak- Milli Kararlarında **İstanbul'un işgaline tepki yoktur.**

➔ **28 Ocak 1920'de** daha İstanbul işgal edilmedi

Maraş Olayı

David Lloyd George

Lloyd George, İstanbul'u resmen işgal etmek için **Maraş'ta Ermeni Kırımı** iddiasında bulundu.

➔ Bu iddiasını Londra'da **Fransa ve İtalya'**ya kabul ettirmeye çalıştı

➔ **Mustafa Kemal'in** teslim edilmesi ve barış şartlarının ağırlaştırılması konuşuldu

Maraş Olayı, İstanbul'un resmen işgal nedenlerinden biri olmuştur.

Pars

AKADEMİ

29

İstanbul'un Resmen İşgali 16 Mart 1920

İtilaf Devletleri, Ali Rıza Paşa Hükümetine baskı yaparak **Misak-ı Milli kararlarından** vazgeçmesini istedi

3 Mart 1920 Ali Rıza Paşa Hükümeti istifa etti.

8 Mart 1920 Salih Paşa Hükümeti kuruldu.

16 Mart 1920 İstanbul Resmen işgal edildi.

19 Mart 1920 Mustafa Kemal yurt genelinde seçimleri yeniletti

2 Nisan 1920 Salih Paşa Hükümeti istifa etti.

5 Nisan 1920 Damat Ferit Hükümeti kuruldu. (4. Kez)

11 Nisan 1920 **Vahdettin**, Son Osmanlı Mebusan Meclisi'ni **KAPATTI**.

23 Nisan 1920 Mustafa Kemal, Ankara'da I. TBMM'yi açtı.

Pars

AKADEMİ

30

Manastırlı Hamdi Bey, Mustafa Kemal'e İstanbul'un işgalini telgrafla bildiren kişidir.

Şehzadebaşı Karakolu

İtilaf güçlerinin işgal ettiğinde ilk saldırı dıkları ve ele geçirdikleri yerdir.

Akbaş Cephaneliği Olayı (26 - 27 Ocak 1920)

Hamdi Bey ve arkadaşlarının Fransızların elinde bulunan Gelibolu'daki cephaneliği patlatmışlardır.

Yahya Kaptan

(**Kocaeli - Gebze**) çevresinde Rum çetelerine ve İtilaf Devletlerine karşı mücadele eden, **Mustafa Kemal'den Doğrudan emir alan 8 Ocak 1920'de** yakalanarak öldürülen Kuva-i Milliyeci

İşgalden Sonra Tutuklanıp Malta Adasına Sürgüne Gönderilenler

Ali Çetinkaya (Milletvekili)

Süleyman Nazif (Yazar)

Rauf Orbay (Milletvekili)

Celal Nuri İleri (Milletvekili)

Ahmet Emin Yalman

Kara Vasıf (Milletvekili)

Dr. Esat Işık

Hasan Tahsin Uzer (Erzurum Valisi)

Cemal Mersinli

Faik Kaltakkıran (Milletvekili)

Mehmet Şeref (Milletvekili)

Cevat Çobanlı

Pars

AKADEMİ

31

İşgalden Sonra İtilaf Devletleri

- İşgalin geçici olduğunu
- Amaçlarının saltanat ve hilafet makamını korumak olduğunu söylediler
- Taşrada isyan çıktığı yada katliam yapıldığı takdirde İstanbul Türklerden alınacak

Gelecek tepkileri **azaltmaya çalıştılar**

- Herkes Padişahlık makamının vereceği kararlara uyacak

İşgalleri **kolaylaştırmak istediler**

- Kuva-i Milliye, ittihatçılar ve soygunculardan ibaret

Halkı, **birbirine düşürmek isteler**

İşgalden Sonra Mustafa Kemal

- İstanbul ve Anadolu arasında hertürlü haberleşme kesildi.
- İstanbul'daki tutuklamalara karşı Anadolu'daki işgal güçleri subayları tutuklanacak

- **Geyve ve Ulukışla Demiryolları** kontrol altına alınıp tahrip edildi.

İstanbul ve Adana'dan **silah sevkiyatını önlemek**

- **Mustafa Kemal**, Anadolu'dan İstanbul'a resmi evrak, değerli eşya ve mal gönderilmesini yasakladı.
- İşgal protesto bildiriyle dünya kamuoyuna duyurulacak
- Seçimlerin Ankara'da toplanacak meclis için yenilenmesi duyuruldu

Pars

AKADEMİ

32